

CONSELL
DE COHESIÓ
I SERVEIS
SOCIALS DE
GIRONA

SESSIÓ PLENÀRIA

DIJOURS 25 D'ABRIL DE 2013

AUDITORI CENTRE CÍVIC EL TER

GIRONA

CONSELL DE COHESIÓ I SERVEIS SOCIALS DE GIRONA

Adreça	C/ Ciutadans 4, 1r 17004 Girona
Telèfon	972 206 900
A/e	ccss@ajgirona.cat
Web	http://ccss.entitatsgi.cat

ORDRE DEL DIA PREVIST

1. Presentació i aprovació del nou Reglament.
2. Presentació dels resultats del qüestionari-diagnòstic adreçat a les entitats membres.
3. Presentació i debat de propostes per definir el pla de treball del Consell.
4. Torn obert de paraules.

Llistat de representants inscrits a la sessió :

Nom i Cognom	Entitats
Anna Lara	Assoc. Comunitària Anti Sida (ACAS)
Núria Martínez	Fundació Drissa
Ester Triadó	Grup Fundació Ramon Noguera
Teresa López	Grup Fundació Ramon Noguera
Anna Nouguet	Fundació Oscobe
Raquel Carrión	Càritas Diocesana de Girona
Montserrat Cardona	Fundació TRES
M ^a Rosa Agustí	PIMEC – Ass. Gironina Empresàries (AGE)
Ma.Àngels Rodríguez	CCOO Comarques Gironines
Gemma Camps	Centre Salut Mental Gironès – Pla de l'Estany
Joan Vicenç Cordonet	Mifas
Joan Camps	Centre Infantil i Juvenil Parroquial Sta.Eugènia
Alicia Sánchez	AD' Iniciatives Socials
Glòria Grassot	Associació per a l'Atenció de Serveis i Solidaritat (AASS)
Cristina Cots	Cambra de Comerç de Girona
Maria Combalia	Associació Família i Salut Mental de Girona i comarques
Piui Vayreda	Suara Cooperativa
Elisenda Xifre	Suara Cooperativa
Cheikh Tourad	ACCEN

Nom i Cognom	Representació Serveis Socials Ajuntament de Girona
Eduard Berlosó	Regidor de Serveis Socials
Josep Just	Cap de Serveis Socials
Amadeu Mora	Cap de Secció de Centres Cívics
Marc Geronès	Adjunt de Serveis Socials
Lídia Orra	SBAS Ter
Òscar Martínez	SBAS Palau
Xavier Ventura	SBAS Güell
Enric Manuel	SBAS Onyar
Shanti Valls	Secretaria tècnica del CCSS

Han excusat la seva absència	
Lola Olaso	Fundació Onyar la Selva
Vicenta Mitjà	Institut Català de la Salut
Rosa Angelats	Consorci Centre d' Acolliment "La Sopa"
Núria Rocardembosch	UGT Comarques Gironines
Lourdes Delgado	Secció Serveis Socials Especialitzats (Aj. Girona)
Bru Pellissa i Vaqué	Fundació SER.GI

Informe resum de resultats del qüestionari adreçat a les entitats membres del Consell de Cohesió i Serveis Socials de Girona (CCSS)

L'objectiu principal d'aquest qüestionari és conèixer en línies generals el grau i la manera com afecta la crisi econòmica a les entitats i als col·lectius i persones a qui donen servei, així com el paper que ha de prendre el CCSS en aquest context. Tot amb la finalitat de poder prioritzar, en el marc del Consell, els eixos més importants a tenir en compte per definir les línies de treball.

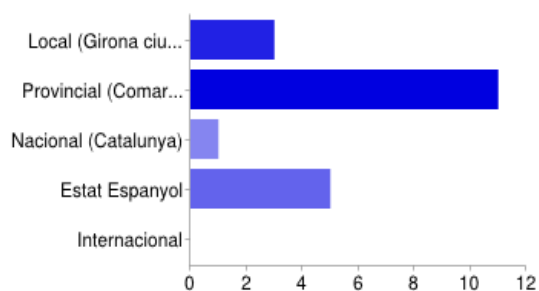
- **Nombre de respostes: 19** (68% de participació)

- **Per consultar el qüestionari i descarregar l'informe de resultats:** anar a l'apartat "Diagnòstic" del menú del web del CCSS (<http://ccss.entitatsgi.cat>)

- **Per consultar la totalitat del contingut de les respostes:** contactar amb la secretaria tècnica

A. Descripció general de les entitats

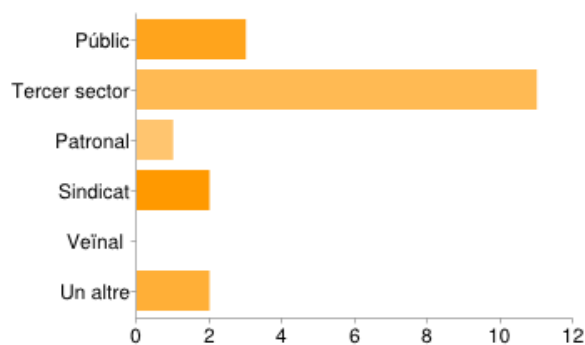
1- Àmbit territorial (dimensió territorial més àmplia)

Local (Girona ciutat i rodalies)	3	14%
Provincial (Comarques Gironines)	12	57%
Nacional (Catalunya)	1	5%
Estat Espanyol	5	24%

*Una entitat ha marcat 3 àmbits territorials

2- Sector

Públic	3	15%
Tercer sector	12	60%
Patronal	1	5%
Sindicat	2	10%
Altres*	2	10%

*Social/Salut mental

3- Nombre d'usuaris atesos per les entitats el 2012 i àmbit i/o col·lectiu de treball:

TAULA1

Nom de l'entitat	Núm. usuaris aproximats 2012		Àmbit i/o col·lectiu social d'intervenció
Mifas	3.400		Salut i inserció sociolaboral - Discapacitat física
Centre Infantil i Juvenil Parroquial Sta. Eugènia	Directes	270	Acció socio-comunitària – Infància, adolescència i joventut
	Indirectes	Famílies de 100 nois/es	
Grup Fundació Ramon Noguera	800		Salut i inserció sociolaboral - Discapacitat Intel·lectual
Centre d'Acolliment i Serveis Socials "la Sopa"	1.700		Acolliment i Serveis Socials - Persones sense llar
Càritas Diocesana de Girona	Acollida i Assistència	7.325	Acollida i Serveis Socials, Inserció sociolaboral, educació, acció socio-comunitària, habitatge social
	Habitatge	427	
	Aliments	4.736	
	Gent Gran	604	
	Àmbit Laboral	997	
	Educatiu i Lleure	565	
	Immigració	4902	
	Empresa Inserc. (ECOSOL)	79	
Associació Família i Salut Mental de Girona i comarques	Seguiment familiar	66	Suport i inserció social - malaltia mental
	Grups d'autoajuda	25	
	Xerrades	145	
	Clubs Socials	50	
Fundació Drissa	214		Salut i inserció sociolaboral – Malaltia mental
Associació d'iniciatives socials AD'	Famílies	263	Atenció a infants, joves, adolescents i famílies
	Infants, adolescents i joves	396	
Associació Comunitària Anti Sida de Girona	3.400		Acció socio-comunitària – Salut
CFA GIRONA - escola d'adults de Girona	Directes	1800	Educació, formació i pedagogia social
	Indirectes	500	
Centre de salut mental Gironès-Pla de l'Estany	24.232 visites +seguiments		Salut i inserció sociolaboral - Malaltia mental
Fundació Obra Social Comunitària de Bellvitge-Oscobe	561		Acció socio-comunitària – Inserció sociolaboral i educativa
Fundació Privada Onyar la Selva	70		Salut i inserció sociolaboral - Discapacitat física
Fundació TRES C	121		Acció socio-comunitària – Inserció sociolaboral i educativa
Associació Gironina d'Empresàries	30		Patronal – promoció econòmica
Comissions Obreres (CCOO) Girona	8.000		Sindicat
UGT Comarques Gironines	Orient. Laboral-immigració	500	Sindicat

Suara Cooperativa	23.323	Acció socio-comunitària i assistencial genèrica
Fundació SER:GI	3.000	Educació, formació, pedagogia social, habitatge social i acció comunitària

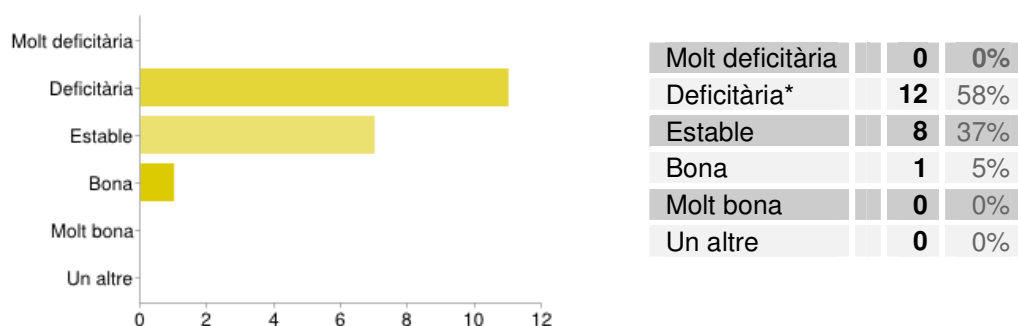
4- Nombre de llocs de treball i voluntaris:

TAULA 2

Nom de l'entitat	Llocs de treball que genera l'entitat. 2012	Voluntaris que col·laboren amb l'entitat
Mifas	227	15
Centre Infantil i Juvenil Parroquial Sta. Eugènia	12	15
Grup Fundació Ramon Noguera	415 + 110 persones inserció	73
Centre d'Acolliment i Serveis Socials "la Sopa"	25	15
Càritas Diocesana de Girona	74 + 40 persones en inserció	1.322
Associació Família i Salut Mental de Girona i comarques	5	7
Fundació Drissa	29 + 65 persones inserció	
Associació d'iniciatives socials AD'	5 (interns)	5
Associació Comunitària Anti Sida de Girona	7	20
CFA GIRONA -Escola d'adults de Girona	26	
Centre de salut mental Gironès-Pla de l'Estany	35	
Fundació Obra Social Comunitària de Bellvitge	27	5
Fundació Privada Onyar la Selva	65	5
Fundació TRESA	10 + 50-65 treballadors inserits	4 estudiants en pràctiques
Associació Gironina d'Empresàries		
Comissions Obreres (CCOO) Girona	11-12	8
UGT Comarques Gironines		més de 2.000 delegats sindicals, els quals col·laboren puntualment amb l'entitat.
Suara Cooperativa	2.200	Pendent tancar memòria
Fundació SER.GI	35	15-20

B. Impacte de la crisi econòmica a les entitats

1-Com definiríes la situació financera de la teva entitat?

* En 2 respostes s'ha marcat Deficitària-Estable

2- En què ha afectat o pot afectar properament la disminució d'ingressos (si és el cas) de la vostra entitat?

1.En reducció de personal laboral de l'entitat	3	16%
2.En reducció de serveis que ofereix la entitat	8	42%
3.En reducció de les activitats que realitza l'entitat amb els seus usuaris	2	11%
4.Risc de desaparèixer com a entitat	1	5%
5.No afecta	1	5%
6.Altres:		
- Reducció salarial treballadors		
- En les 3 primeres opcions		
- En les 4 primeres opcions	4	21%
- Modificació condicions salarials treballadors		

Gairebé el 90% de les entitats ja han notat els efectes de la crisi i han hagut d'actuar en conseqüència mentre que només en un 10% encara no els han patit, tot i que temen els pugui afectar en un futur immediat.

3- Efectes de la crisi sobre les entitats i possibles solucions i mesures:

TAULA 3

Efectes de la crisi econòmica a les entitats (per ordre de més a menys freqüència a les respostes)	Possibles solucions i/o mesures de millora (per ordre de més a menys freqüència a les respostes)
Reducció de serveis que ofereix la entitat	Compliment i rapidesa en els pagaments de les administracions públiques prioritant el pressupost per serveis d'atenció a les persones
Reducció de personal laboral de l'entitat	
Reducció de les activitats que realitza l'entitat amb els seus usuaris	Optimitzar i rendibilitzar al màxim els recursos existents
Reducció salarial i empitjorament condicions laborals treballadors	
Situació creixent d'incertesa per aquest any 2013, que impossibilita la planificació	Més solidaritat i col·laboració entre entitats i administració, per guanyar eficiència i efectivitat
Endarreriment de les subvencions i finançament públic	Innovació en noves línies de treball i nous productes, apostant per les TIC per optimitzar temps i recursos
Augment de l'endeutament	
Impagaments dels clients	Aconseguir més finançament, inversions i aliances estratègiques amb el sector lucratiu per equiparar les pèrdues de finançament públic.
Baixada general dels preus dels productes i/o serveis, així com de les vendes	
Incapacitat de satisfer l'augment de la demanda dels serveis	Intervenció en funció de les necessitats socials i no tant en funció de la font de finançament.
Risc de desaparèixer com a entitat	
	Cercar aliances amb altres entitats del sector per millorar el treball xarxa
	Prioritzar recursos i despesa en el treball social directe amb les persones, per sobre de la despesa en gestió, direcció i coordinacions
	Diversificar les activitats i serveis
	Recuperar la subvenció per atenció a treballadors amb necessitats especials
	Més facilitat de finançament per part de les entitats bancàries
	Desenvolupar algun servei de pagament que permeti sufragar despeses d'altres projectes o accions.

C. Impacte de la crisi econòmica sobre el ciutadà

Efectes més destacats que pateixen els ciutadans usuaris de les entitats socials, classificats a partir de 7 eixos principals a tenir en compte alhora d'abordar les dimensions bàsiques de la inclusió i la cohesió social.

TAULA 4

Eixos	Efectes de la crisi (per ordre de més a menys freqüència a les respostes, per cada eix)
Eix laboral	Agreujament problemes amb la recerca de feina, sobretot de persones amb discapacitat i dificultats especials.
	Desocupació i precarització de les condicions laborals i pèrdua poder adquisitiu

Eix laboral	Augment persones estrangeres sense possibilitat d'iniciar cap procés d'inserció ni renovar permisos de treball
	Baixada de la taxa d'inserció d'usuaris amb discapacitat o dificultats especials al mercat ordinari
	Agreujament de la desigualtat d'oportunitats entre les persones amb discapacitat i dificultats especials i la resta de la ciutadania.
Eix econòmic	Augment de la despesa a causa del copagament de serveis i altres quotes que s'han hagut d'assumir
	Augment de les dificultats per accedir a les prestacions econòmiques - sistemes de protecció social insuficients
	Emigració creixent d'estrangers
	Augment de l'endeutament de les llars
	Augment de les desigualtats socials i del risc de trencament social
Eix Residencial	Incapacitat de pagar un habitatge i els costos dels subministraments
	Cronificació de les situacions de carrer de persones sense sostre, un 40 % fa més de 3 anys que pateixen aquesta situació
Eix participació a la vida pública	Desmotivació social i desconfiança amb les institucions
	Pessimisme generalitzat de cara al futur
	Infants que poden patir discriminació
Eix formatiu	Menys oportunitats per els joves amb menys o nul·la formació per accedir a llocs de treball o formació formal o no formal
	Risc que baixi la demanda formativa
Eix relacional	Augment del risc de quedar-se al carrer per no disposar de suport familiar ni xarxa social
	Augment de la desatenció infantil
	Augment de situacions d'estrès familiar
Eix sociosanitari	Situacions d'ansietat, depressió, manca de motivació, d'inseguretat etc.
	Augment Inestabilitat psicopatològica dels malalts mentals, arrel de l'estrès sobreafegit

D. El Consell de Cohesió i Serveis Socials. Espai de treball per cercar mesures conjuntes **TAULA 5**

Què poden aportar les entitats al CCSS ?

Coneixement i experiència en els diferents sectors, àmbits i col·lectius d'intervenció social

Treball tècnic per incrementar el treball en xarxa i les aliances entre les entitats, per afavorir una coordinació més efectiva

Coneixement del territori i de la realitat social dels barris així com els efectes de la crisi dels diferents col·lectius vulnerables.

Bones pràctiques, projectes i alternatives a compartir entre les entitats per combatre la situació de crisi

Què pot aportar el CCSS a les entitats?

Un punt de trobada on compartir experiències, debatre i buscar solucions comunes per lluitar contra la crisi de manera coordinada

Un espai de coneixement i contacte mutu amb les entitats per poder crear sinèrgies i treball en xarxa entre totes les entitats

Ajudar a les entitats a ser més visibles davant la ciutadania i les institucions públiques

Un espai on es puguin elevar propostes conjuntes a l'Ajuntament.

Un espai per compartir les diferents realitats dels col·lectius socials de Girona.

Més complicitat entre les entitats i l'administració local per fer front a les necessitats dels col·lectius més vulnerables.

E. Conclusions generals

- La majoria d'entitats socials del CCSS treballen a nivell de comarques gironines, concentrant bona part de la seva activitat a la ciutat de Girona. Un 25 % pertanyen a entitats d'àmbit territorial estatal.
- Més del 60 % són entitats privades d'iniciativa social.
- El volum de persones ateses és divers, com a resultat de la diferent magnitud de les entitats que formen el CCSS. De la mateixa manera, els col·lectius als quals s'atén també són molt diversos, fet que dona una visió àmplia de la realitat i les problemàtiques socials actuals.
- El 32 % de les entitats entrevistades tenen entre 20 i 50 treballadors interns professionals. Les entitats d'inserció sociolaboral donen feina a més de 700 persones, mentre que el total d'entitats reben el suport de més de 1.500 voluntaris (Girona ciutat i comarques gironines).
- Més de la meitat de les entitats es troben en una situació econòmica actual deficitària, la resta es troba en una situació estable, en la majoria de casos per haver aplicat mesures i ajustaments amb previsió.
- Aquestes mesures han estat, en primer lloc, la reducció de serveis, seguit per la reducció de personal.
- Un 90 % de les entitats ja ha pres mesures per fer front a la davallada d'ingressos.
- Les mesures generals necessàries per millorar la situació de les entitats. A destacar les 4 respostes més freqüents, per ordre:
 - o Compliment i rapidesa dels pagaments de les administracions públiques
 - o Optimitzar i rendibilitzar al màxim els recursos existents
 - o Més solidaritat i col·laboració entre les entitats i administració
 - o Innovació en noves línies de treball, apostant per les TIC
- Els efectes que pateixen les persones usuàries de les entitats (comuns pels diferents col·lectius). A destacar les 3 respostes més freqüents, per ordre:
 - o Agreujament dels problemes i dificultats per accedir al mercat laboral
 - o Desocupació, pèrdua de poder adquisitiu i precarització de les condicions laborals
 - o Augment de les dificultats per accedir a les prestacions econòmiques – sistemes de protecció social insuficients
- Les entitats membres poden aportar al CCSS (destacar les 3 respostes més freqüents, per ordre):
 - o Coneixement i experiència en els diferents sectors, àmbits i col·lectius d'intervenció social
 - o Coneixement del territori i de la realitat social de Girona
 - o Iniciatives per millorar el treball en xarxa
- El CCSS pot aportar a les entitats (a destacar les 3 respostes més freqüents, per ordre):
 - o Un espai per compartir experiències comunes i cercar solucions per lluitar contra la crisi de manera coordinada
 - o Un espai de coneixement i contacte mutu amb les entitats per poder crear sinèrgies i treball en xarxa entre totes les entitats
 - o Ajudar a les entitats a ser més visibles davant la ciutadania i les institucions públiques

Proposta prèvia de treball a partir dels resultats obtinguts en el qüestionari:

-Proposta de treball del CCSS :

El repte principal del CCSS serà la d'establir fórmules de treball conjuntes que ens ensenyin a treballar junts i que puguin promoure mesures per combatre alguns dels efectes negatius de l'actual situació de crisi. Això tenint en compte que el CCSS com a òrgan no pot mitigar directament aquests efectes, però sí que pot ser un espai de referència de coordinació entre les diferents entitats socials i d'impuls de les iniciatives i accions que se'n derivin.

Evidentment, i com s'ha pogut observar a partir de les respostes del qüestionari, la crisi afecta, per una banda, el propi funcionament de les entitats com a conseqüència de la davallada d'ingressos, i per l'altra, les pròpies persones ateses. Aquestes persones formen part de col·lectius que majoritàriament, per la seva pròpia condició, ja es troben en un risc important d'exclusió en un context social normalitzat o més estable. El context actual de crisi econòmica i social ha posat, doncs, en perill i en situació d'emergència moltes d'aquestes persones.

Per aquests motius es proposa una fórmula de treball a partir de dues grans línies de treball:

- 1- Línia per treballar iniciatives, propostes i mesures per a lluitar de manera conjunta contra els efectes de la crisi i la pobresa a nivell de la ciutadania de Girona, especialment dels col·lectius més vulnerables.
- 2- Línia per treballar iniciatives, estratègies i mesures per optimitzar i reforçar el treball de les entitats socials que formen part del CCSS, en el context de crisi econòmica.

Per què aquestes dues línies?

- En la **1** es tracta d'aprofitar els recursos, l'experiència i coneixements de les necessitats i realitat dels col·lectius més vulnerables per prioritzar i abordar accions i/o pràctiques conjuntes per fer front als efectes de la crisi que es decideixin en el si de la comissió, intentant abordar, per exemple, algunes mesures per fer front als problemes dels diferents eixos definits a la **TAULA 4**.

- En la **2**, crear un espai de treball per compartir bones pràctiques i cercar estratègies i mesures (algunes de les quals ja utilitzen actualment entitats per combatre els efectes de la crisi) per aplicar en el funcionament de les seves pròpies entitats. Es tracta que aquestes, treballant conjuntament, puguin proposar sistemes de treball que els puguin ajudar ser útils per millorar la seva situació, no necessàriament a nivell econòmic, però sí a nivell de millorar la seva intervenció essent més eficients i operatius.

En les dues es pot treballar de la manera més idònia que decideixin els participants, ja sigui fent subgrups o subcomissions de treball per sectors o per col·lectius, treballant per eixos principals etc.